

O aktualnych wybranych problemach na rynku finansowym (od Redaktorek tematycznych numeru)

Z nadzieją na życzliwe przyjęcie, oddajemy w ręce Czytelników kolejny (szósty) numer czasopisma naukowego „iKAR”. Istnieją momenty w historii, kiedy z powodu kryzysów istotne stają się rozważania o instytucjach i instrumentach stanowiących antidotum na problemy. W takich okolicznościach ważne jest podjęcie próby poznania i zrozumienia prawidłowości oraz mechanizmów funkcjonowania aktualnych procesów zachodzących na rynkach finansowych. Uporządkowanie postrzegania rzeczywistości dzięki badaniom teoretycznym i praktycznym pozwala lepiej zrozumieć teraźniejsze problemy i wyzwania stojące przed uczestnikami rynków finansowych. W niniejszym numerze podjęto właśnie taką próbę. Temu celowi służą rozważania i refleksje skoncentrowane wokół finansów, mechanizmów, instrumentów, instytucji oraz klientów.

Numer szósty dedykowany przede wszystkim rynkowi finansowemu zawiera sześć artykułów naukowych napisanych przez Autorów, reprezentujących różne uczelnie, a także jedną recenzję książki. Zawartość poszczególnych artykułów porusza w szczególności problematykę systemu finansowego (w tym momencie pojawia się wątek zdecentralizowanych *finansów*) i jego segmentów, w tym sektora FinTech. Przedstawiona przez Autorów tematyka dotyczy również analizy różnych zjawisk na rynku finansowym i instrumentów finansowych w szerokim znaczeniu oraz dalszych skutków związanych z funkcjonowaniem systemu finansowego, takich jak: obligacje, akcje czy podatki. Autorzy koncertowali ponadto swoją uwagę na instytucjach pełniących funkcje nadzorcze wobec tego rynku. Niniejszy zeszyt zawiera również artykuł o szacowaniu rozsądnego zysku w ramach opłat za dostęp do obiektów kolejowej infrastruktury usługowej, obejmujący elementy finansowe i regulacji rynków.

Niniejszy zeszyt zawiera również artykuł o szacowaniu rozsądnego zysku w ramach opłat za dostęp do obiektów kolejowej infrastruktury usługowej, a tematyka ta obejmuje elementy finansowe i regulacji rynków.

W artykule otwierającym autorstwa **Joanny Róg-Dyrdy** opisano bardzo ważne zagadnienie natury prawnej, jakim jest wstrzymanie terminów podjęcia działań przez Komisję Nadzoru Finansowego mających znaczenie dla funkcjonowania rynku finansowego w perspektywie rozwiązań dotyczących zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych przez nie sytuacji kryzysowych.

W kolejnym artykule **Paweł Czaplicki** podejmuje natomiast temat prowadzenia rejestru akcjonariuszy w formie rozproszonej i zdecentralizowanej bazy danych, w perspektywie kodeksu spółek handlowych. Autor, wykorzystując metodę dogmatyczno-prawną, podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie, czy w świetle obowiązującego art. 328(1) k.s.h. prowadzenie rejestru akcjonariuszy z wykorzystaniem rozproszonej i zdecentralizowanej bazy danych jest w Polsce możliwe. Weryfikuje

przy tym hipotezę badawczą, że przepisy prawa, obowiązujące w tym zakresie, uniemożliwiają obecnie prowadzenie rejestru akcjonariuszy w takiej formie.

Kwestie zaufania społecznego oraz uwarunkowań psychologicznych atrakcyjności oferty sektora FinTech wśród klientów indywidualnych banków stanowią główną oś rozważań **Krzysztofa Świeszczaka**. Autor stawia sobie za cel, zbadanie znaczenia uwarunkowań o charakterze psychologicznym dla oceny atrakcyjności oferty sektora FinTech wśród klientów indywidualnych sektorów bankowego oraz FinTech. W artykule weryfikacji poddano hipotezę badawczą, że średni poziom znaczenia uwarunkowań o charakterze psychologicznym dla oceny atrakcyjności oferty sektora FinTech nie różni się w sposób istotny statystycznie dla klientów indywidualnych sektorów bankowego oraz FinTech.

Przystępując do analiz ważnego aspektu dla sprawnego działania gospodarki, czyli różnorodności i efektywności poszczególnych źródeł finansowania, ważne jest ustalenie czy finanse zdecentralizowane mogą stanowić alternatywę wobec tradycyjnych modeli finansowania mikro- i małych przedsiębiorstw. Takiego zadania podjął się w kolejnym artykule **Dariusz Sobolewski**. Za cel opracowania Autor przyjął identyfikację zdecentralizowanych finansów jako rozwiązania zwiększającego dostępność mikro- i małych przedsiębiorstw do kapitału finansowego.

W artykule napisanym przez dwoje Autorów **Annę Kasperowicz i Roberta Piechotę** analizowano aspekty podatkowe pozyskiwania kapitału w drodze emisji obligacji. Punktem wyjścia rozważań było stwierdzenie, że prowadzenie działalności gospodarczej zależy w dużym stopniu od dysponowania środkami pieniężnymi. Jednym ze źródeł finansowania są obligacje będące interesującymi i skomplikowanymi instrumentami rynku finansowego. Autorzy w sposób szczegółowy odnoszą się do opodatkowania obligacji w postaci podatku dochodowego, podatku od wartości dodanej oraz podatku od czynności cywilnoprawnych, które mogą wystąpić w związku z emisją obligacji.

Natomiast artykuł autorstwa **Leszka Borowca** zawiera propozycje sposobu szacowania rozsądnego zysku dla podmiotów udostępniających obiekty kolejowej infrastruktury usługowej z wykorzystaniem zaangażowanego kapitału oraz jego kosztu. Autor postuluje wzmocnienie roli regulatora rynku w zakresie określenia zasad szacowania rozsądnego zysku.

W tym numerze czasopisma przedstawiono również recenzję książki autorstwa Michała Nowakowskiego pod tytułem *Sztuczna inteligencja. Praktyczny przewodnik dla sektora innowacji finansowych*. Autorem recenzji jest **Krzysztof Waliszewski**, który ocenia opracowanie jako praktyczny poradnik czy przewodnik. Recenzent podkreśla aktualność podjętej tematyki, wysoką jakość prowadzonych wywodów, wykorzystanie bogatej literatury przedmiotu, przede wszystkim anglojęzycznej oraz praktyczne podejście. Jako jeden z głównych walorów ocenianego opracowania eksponuje fakt, że jest to pierwsza książka prezentująca problematykę sztucznej inteligencji w instytucjach finansowych, co oznacza, że będzie stanowiła punkt odniesienia do kolejnych publikacji z tego zakresu.

Szerokie spektrum, zaprezentowanych w tym numerze treści odzwierciedla bogactwo tylko niektórych problemów na rynku regulowanym, w szczególności współczesnym rynku finansowym. Ma szansę także sprawić, że użytkownicy usług finansowych odnajdą w tych artykułach

podpowiedzi do rozwiązania wielu istotnych problemów praktycznych, a naukowcy z kolei inspirowane do dalszych badań myśli, ale przede wszystkim użyteczne uwagi i informacje. Życzymy Czytelnikom interesującej lektury, a także zachęcamy do prezentowania na łamach czasopisma „IKAR” wyników własnych badań.

dr hab. Iwona Dorota Czechowska, prof. UŁ

Uniwersytet Łódzki

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8051-5324>

e-mail: dorota.czechowska@uni.lodz.pl

dr hab. Edyta Rutkowska-Tomaszewska, prof. UWr

Uniwersytet Wrocławski

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9359-7034>

e-mail: edyta.rutkowska-tomaszewska@uwr.edu.pl